

Historia :klasa IV

Praca domowa:

Przeczytaj uważnie treść notatki. Przepisz do zeszytu temat oraz punkty (wyłuszczoneym drukiem).

Pod tematem podane są linki do prezentacji multimedialnej. Jeśli jest taka możliwość proszę skopiować (lub wpisać jeśli nie chce się otwierać) i obejrzeć.

Na ostatniej stronie jest rysunek. Pokoloruj go proszę i wyślij na adres sp17soswpt@gmail.com lub wyślij na Messenger. Jeśli nie możesz wydrukować to narysuj portret samodzielnie.

Pozdrawiam Jolanta Krawczyk

<https://epodreczniki.pl/a/dal-nam-przyklad-bonaparte-polacy-i-napoleon/D1ALcPaJM>
(polecam zapoznać się ze stroną e-podręcznika. Dzieci mogą odsłuchać ten temat, bez konieczności czytania)

LEKCJA (01.06.2020r)

Temat: Dał nam przykład Bonaparte

1. Legiony Polskie we Włoszech- Jan Henryk Dąbrowski i Józef Wybicki
2. Mazurek Dąbrowskiego

Legiony Polskie zostały utworzone z inicjatywy Jana Henryka Dąbrowskiego. Napoleon był im bardziej przychylny niż Dyrektoriat, sprawujący wówczas władzę we Francji, więc Legiony zostały utworzone nie bezpośrednio przy Francji, ale przy utworzonej przez Napoleona Republice Lombardii. 9 stycznia 1797 roku Jan Henryk Dąbrowski podpisał z rządem Republiki Lombardzkiej umowę o utworzeniu Legionów Polskich.

Umundurowanie Legionów oraz sztandary miały być zbliżone do polskich, polskie były również stopnie wojskowe oraz języki komend. Ponadto Legioniści mieli do mundurów przypiętą trójkolorową kokardę, w nawiązaniu do barw francuskich z czasów rewolucji oraz napis: „Ludzie wolni są braćmi”. Dodatkowo zostało im zagwarantowane, że będą mieli prawo powrotu do Polski, kiedy rozpoczną się walki o wyzwolenie ojczyzny.

Do Legionów zostało wcielone ok. 7 tysięcy żołnierzy. W dużej mierze byli to jeńcy z armii austriackiej, którzy zostali pokonani przez Napoleona, a wcześniej zostali wcieleni do wojsk habsburskich z terenów Galicji. Dowódcy starali się rozbudzić ducha patriotycznego wśród żołnierzy, którzy często byli pochodzenia chłopskiego. Dąbrowski zniósł kary cielesne, wprowadził dla żołnierzy naukę czytania i pisanie oraz starał się pogłębić ich wiedzę z historii Polski. Ponadto

dał możliwość awansu żołnierzom, którzy nie pochodzili ze stanu szlacheckiego.

Niestety, Legiony Polskie początkowo nie miały okazji przysłużyć się walce o sprawę Polską. Wprawdzie część sił walczyła przeciwko Austrii, ale jednak Legioniści zostali wykorzystani głównie do walk we Włoszech. Zajęli w tym czasie m.in. Państwo Kościelne, w tym Rzym. W 1801 roku w Luneville Francja zawarła pokój z Austrią. W negocjacjach nie została podniesiona sprawa wyzwolenia Rzeczypospolitej i tym samym istnienie Legionów straciło rację bytu. Legioniści zostali wysłani do tłumienia powstania we francuskiej kolonii San Domingo (obecnie Haiti), gdzie większość z nich zginęło w walkach albo na skutek chorób tropikalnych. Jednak do dziś na Haiti żyją potomkowie polskich Legionistów, którzy zachowują choćby cień pamięci o swoich przodkach.

Nie był to jednak koniec epopei legionowej. Polacy walczyli u boku Napoleona aż do końca, tworząc różne formacje. Polscy żołnierze toczyli ciężkie boje w Hiszpanii, walczyli w Prusach i na terenie Rzeczypospolitej oraz brali udział w wyprawie Napoleona na Moskwę. Część Legionistów pozostała z Napoleonem aż do końca, walcząc w bitwie narodów pod Lipskiem czy w bitwie pod Waterloo, która zakończyła epopeję napoleońską.

„Marsz, marsz, Dąbrowski, z ziemi włoskiej do Polski...” – wszyscy znamy słowa polskiego hymnu. Kim był Jan Henryk Dąbrowski i jak powstały słynne Legiony Polskie we Włoszech, którym swą pieśń poświęcił Józef Wybicki? Formacja ta została utworzona dokładnie 9 stycznia 1797 r. – to doskonały moment na przypomnienie tej niezwykle i pięknej karty polskiej drogi do niepodległości.

Niedługo po klęsce powstania kościuszkowskiego za sprawą Cesarstwa Rosyjskiego, Królestwa Prus i imperium Habsburgów, Rzeczpospolita Obojga Narodów zniknęła z map. Europejskie echa III rozbioru Polski, w obliczu rewolucyjnej fali zapoczątkowanej przez Francję, były znikome, by nie powiedzieć żadne. Wielkie mocarstwa żyły toczącą się rewolucją, kształtowaniem się ekonomii politycznej i pierwszymi wielkimi wynalazkami, które zwiastowały rewolucję przemysłową. Sprawa polska długo nie znajdowała żadnych sojuszników na arenie międzynarodowej. Z uwagi na zawiązanie przez państwa zaborcze koalicji antyfrancuskiej, to właśnie kraj nad Sekwaną stał się dla Polski naturalnym koalicjantem. Grupa polskich wojskowych i polityków rozpoczęła starania o utworzenie korpusu walczącego po stronie francuskiej, który w przyszłości mógłby stanowić podstawę regularnej armii. Projekt ten początkowo został przez stronę francuską przyjęty z niechęcią z uwagi na niekonstytucyjność takich założeń. Udało się jednak znaleźć rozwiązanie, które zakładało utworzenie na terenie północnych Włoch polskiego korpusu pod dowództwem Napoleona Bonaparte.

Nadzieje na odzyskanie niepodległości odżyły wraz ze zmaterializowaniem się projektu korpusu i utworzeniem powstałych z inicjatywy gen. Jana Henryka Dąbrowskiego Legionów Polskich we Włoszech. 9 stycznia 1797 roku Dąbrowski podpisał umowę ze sprzymierzoną z Francją republiką Lombardii, a już 20 stycznia wystosował on odezwę, w której zachęcał Polaków do wstąpienia w szeregi nowej formacji zbrojnej:

„Wierny ojczyźnie mojej do ostatniego momentu, walczyłem za jej wolność pod nieśmiertelnym Kościuszką. Upadła ona przed przemocą i nie pozostaje nam, jak pocieszające wspomnienie, żeśmy krew przelewali za ziemię przodków naszych, żeśmy widzieli nasze chorągwie zwycięskie pod Dubienką, Raclawicami, Warszawą i Wilnem. Polacy, nadzieja powstaje! Francja zwycięża, ona się bije za sprawę narodów, starajmy się osłabić jej nieprzyjaciół. Francja pozwala nam schronienia, czekając lepszych losów dla kraju naszego, idźmy pod jej chorągwie, te są znakiem honoru i zwycięstwa.

Legiony polskie formują się we Włoszech, na tej ziemi, niegdyś świątyni wolności. Już oficerowie i żołnierze, towarzysze trudów naszych i męstwa są ze mną, już się bataliony formują. Przybawajcie, koledzy, rzucajcie broń, którą wam nosić przymuszono, bijmy się za sprawę wspólną wszystkich narodów, za wolność pod walecznym Bonaparte, zwycięzcą Włoch! Triumfy Rzeczypospolitej Francuskiej są naszą jedyną nadzieją, za jej pomocą i jej aliantów może zobaczymy jeszcze domy nasze, któreśmy z rozrzewnieniem porzucili”.

Nieocenioną rolę w tworzeniu Legionów Polskich odegrała Francja, a konkretnie Napoleon Bonaparte, który rozbudził nadzieję na poskromienie europejskiego absolutyzmu i zaprowadzenie nowego porządku państwowego nie tylko we Francji, ale na całym kontynencie. Dąbrowski, podobnie jak pozostali założyciele Legionów (Karol Kniaziewicz, Antoni Kosiński i Józef Wybicki), dopatrywał się w tym szansy na odzyskanie przez Polskę niepodległości. Staraniami Dąbrowskiego Legiony mające zasilić Republikę Lombardzką otrzymały polskie umundurowanie, odznaki i kadre na szczeblu oficerskim.

Pokoloruj !

